

Identifikační údaje

Lokalita	Most
Obec	Most
Okres	Most
Kraj	Ústecký kraj
Katastrální území	Most I, kód: 699357
GPS souřadnice	50° 31' 12.8" 13° 39' 5.0"
Hist. název	Brüx
Výměra	107 943 m ²
Vlastnictví	Město
Kontakt	Magistrát města Mostu Radniční č. 1/2, 434 01 Most Tel.: +420 476 448 111 E-mail: epodatelna@mesto-most.cz URL: www.mesto-most.cz
	Správa hřbitova Technické služby města Mostu a.s. Hřbitovní 1246, 434 01 Most Tel.: 606 606 235 E-mail: info@tsmost.cz URL: www.tsmost.cz
Vlastník	Magistrát města Mostu Radniční č. 1/2, 434 01 Most Tel.: +420 476 448 111 E-mail: epodatelna@mesto-most.cz URL: www.mesto-most.cz
Stav	Obnovený - jen pietní místo
Opuštěno	Ne

Most (německy Brüx) je statutární město v severozápadních Čechách v okrese Most. V roce 2011 zde trvale žilo 65.193 obyvatel.

Historické město bylo v 70. a 80. letech 20. století téměř zcela zbořeno kvůli těžbě uhlí. Nejcennější stavbou a turistickým lákadlem je kostel Nanebevzetí Panny Marie, roku 1975 přesunutý na současné místo, a hrad Hněvín na kopci nad městem.

První historické zmínky o osídlení místa, na kterém dnes stojí město Most, pocházejí z latinské Kosmovy kroniky české z 10. století, kdy přes zdejší močálovitou krajinu vedla stezka po dřevěných mostech. Odtud také pochází název města. Stezku využívali především kupci, putující mezi Prahou a Freibergem v Sasku a zpět. Na této obchodní cestě založil Hněva z rodu Hrabšiců tvrz a přiléhající osadu latinsky zvanou Pons Gnevin. Tento rod ovládal osadu až do roku 1228, kdy zemřel její poslední majitel z rodu Hrabšiců Kojata. Podle závěti bezdětného Kojaty sepsané roku 1227 přešla do vlastnictví kláštera Křižovníků Božího hrobu ve Zderaze u Prahy. Záznamy z roku 1238 však ukazují, že v této době již osada byla majetkem Přemyslovců. Za jejich vlády se Most stává městem (městská privilegia mu udělili postupně Přemysl Otakar II., Jan Lucemburský a Karel IV.), které bohatne nejen díky obchodu, ale také pěstováním vinné révy na vinicích zakládaných v okolí

města již na počátku 13. století.

Po vlně ničivých požárů mezi lety 1455 a 1515 došlo k přestavbě a modernizaci městského centra. Z této doby pochází renesanční radnice nebo pozdně gotický děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie, jehož architektem byl Jakub Heilmann ze Schweinfurtu. Během třicetileté války bylo město i hrad Hněvín dobyt Švédy. Hrad byl poté rok a půl obléhán císařskými vojsky, ale dobýt zpět se ho nepodařilo. Tato událost vyvolala v místních obyvatelích pocit, že hrad, který svým významem vždy přitahoval k městu pozornost nepřátel, je zdrojem veškerého jejich utrpení. Na jejich žádost proto roku 1651 císař Ferdinand III. povolil hrad zbořit. Město poničené třicetiletou válkou i vlastními obyvateli tak ve druhé polovině 17. století ztratilo svůj hospodářský i politický význam.

Až o dvě stě let později začala nová etapa rozvoje města, když byly v jeho okolí objeveny obrovské zásoby uhlí. Roku 1870 byla do města přivedena železnice, postaven cukrovar, porcelánka, ocelárna, pivovar, městské muzeum. Počet obyvatel se prudce zvýšil. Za druhé světové války bylo město značně poničeno nálety amerických bombardérů při jejich nepřesných útocích na rafinerii v Záluží u Litvínova. Po válce byla většina původních německých obyvatel vysídlena.

V srpnu roku 1963 proběhla osudová jednání o likvidaci města, která vešla v platnost usnesením vlády č. 180 z 26. března 1964. Zbouráním a likvidací města nad ložisky uhlí měl stát získat přes čtyři a půl miliardy korun a tím získat po výstavbě nového města a zbourání starého zisk přes jednu miliardu korun. První etapa počítala se zbouráním zástavby na úpatí vrchu Hněvín, která dále měla pokračovat ke Šmeralovu náměstí. Druhá etapa pak měla být vedena od okrajových částí s postupným pokračováním do středu města. V roce 1965 začaly demolice starého Mostu a město, které by se dnes mohlo významem historických památek směle měřit s jakoukoli památkovou rezervací v zemi, bylo postupně bořeno po následná více než dvě desetiletí trahinou. Nejstarší části města byly zničeny již během prvních deseti let demolic. Ve starém městě se do jeho zbourání zachovalo mnoho cenných domů včetně více než dvaceti gotických objektů, přičemž víc jich na tak malém prostoru bylo jedině v Praze.

Demolice v Mostě skončily k 1. dubnu 1987, kdy z původního města s výjimkou přesunutého kostela a původní městské čtvrti Zahražany nezůstalo nic. V roce 2011 zde trvale žilo 73 obyvatel.

Kostelní hřbitov

Hřbitov se nachází nedaleko přesunutého kostela sv. Ducha v ulici Hřbitovní. Jde spíše o velkou téměř prázdnou plochu s parkovou úpravou, se skupinou samostatných zdí s kolumbárii a rozlučkovou síní u hlavního vstupu.

Počet obyvatel v roce 1930 ... 35.872 (Starý Most)

Počet obyvatel v roce 2011 ... 73 (Starý Most)

Zdroj: Wikipedia, Český statistický úřad, webové stránky obce/města, Katastrální úřad, Omnium

Fotogalerie

Technické fotografie

